

Vlaamse Commissie voor
Wetenschappelijke Integriteit
Flemish Commission for Research Integrity

Reglement

Ingegaan op 12 april 2019

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 – ALGEMEEN	2
ARTIKEL 1. DEFINITIES	2
ARTIKEL 2. VOORWERP	2
ARTIKEL 3. VERBINTENISSEN VAN INSTELLINGEN DIE DE VCWI ERKENNEN	2
ARTIKEL 4. ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE	2
HOOFDSTUK 2 – SAMENSTELLING VAN DE VCWI	3
ARTIKEL 5. SAMENSTELLING	3
ARTIKEL 6. AANSTELLING	3
ARTIKEL 7. VOORWAARDEN VOOR STEMGERECHTIGDE LEDEN	3
ARTIKEL 8. TERMIJN VAN DE AANSTELLING	3
ARTIKEL 9. ONVERENIGBAARHEDEN EN BEPERKINGEN	3
ARTIKEL 10. SECRETARIAAT	3
HOOFDSTUK 3 – BEVOEGDHEID	4
ARTIKEL 11. ALGEMENE ADVIESBEVOEGDHEID	4
ARTIKEL 12. EEN TWEDE ADVIES	4
ARTIKEL 13. ONTVANKELIJKHEIDSVORWAARDEN	4
ARTIKEL 14. VOORWERP VAN EEN ADVIES	4
HOOFDSTUK 4 – TWEDEADVIESPROCEDURE	5
ARTIKEL 15. INDIENING VAN EEN VRAAG TOT TWEDE ADVIES	5
ARTIKEL 16. BESLISSING OM TE BEHANDELEN	5
ARTIKEL 17. BEHANDELING DOOR DE VCWI	5
ARTIKEL 18. MEDEDELING VAN DE ADVIEZEN	5
ARTIKEL 19. BETROKKENHEID VAN VCWI-LEDEN	6
ARTIKEL 20. CONFIDENTIALITEIT BIJ DE BEHANDELING	6
ARTIKEL 21. SERENITEIT BIJ DE BEHANDELING	6
HOOFDSTUK 5 – COMITÉ VAN TOEZICHT	6
ARTIKEL 22. BEVOEGDHEID VAN HET COMITÉ VAN TOEZICHT	6
ARTIKEL 23. SAMENSTELLING VAN HET COMITÉ VAN TOEZICHT	7
ARTIKEL 24. WERKING VAN HET COMITÉ VAN TOEZICHT	7
HOOFDSTUK 6 – SLOTBEPALINGEN	7
ARTIKEL 25. HUISHOUDELIJK REGLEMENT	7
ARTIKEL 26. WIJZIGING VAN HET VCWI-REGLEMENT	8
ARTIKEL 27. INWERKINGTREDING	8

Hoofdstuk 1 – Algemeen

Artikel 1. Definities

VCWI: Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit.

CWI (commissie bevoegd voor wetenschappelijke integriteit): elk orgaan van een instelling dat bevoegd is voor het onderzoeken van vermeende inbreuken op wetenschappelijke integriteit.

CWI-advies: een mededeling van een CWI die duidelijk maakt dat de procedure bij de CWI afgerond is of niet werd opgestart.

Melder: diegene die bij een CWI melding heeft gemaakt van een vermeende inbreuk op de wetenschappelijke integriteit.

Betrokkene: diegene wiens integriteit in vraag werd gesteld.

Artikel 2. Voorwerp

§1. Dit reglement regelt de taken, bevoegdheden, samenstelling, werking en het beheer van de VCWI.

§2. De VCWI functioneert in de schoot van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB).

§3. De VCWI heeft als opdracht advies te geven op het gebied van de wetenschappelijke integriteit. Voor de bepaling van dit begrip baseert ze zich op de meest recente *European Code of Conduct for Research Integrity*, opgesteld door All European Academies (ALLEA). Dit neemt niet weg dat ze zich verder kan laten inspireren door andere nationale en internationale gedragscodes, documenten, ideeën en ontwikkelingen ter zake.

Bij de behandeling van deze materie wordt steeds voor ogen gehouden dat niet alleen de inzichten en praktijken in verband daarmee evolueren en goede opvolging vereisen, maar tevens dat de vertaling van het begrip naar de praktijk kan verschillen per wetenschapsdomein en -discipline.

Artikel 3. Verbintenissen van instellingen die de VCWI erkennen

Door de VCWI te erkennen als adviserend orgaan, verbinden instellingen zich ertoe:

- 1° hun erkenning van de VCWI en de rol van de VCWI te vermelden op hun publieke website en intranet, met een link naar de VCWI-website;
- 2° in te communiceren CWI-adviezen te wijzen op de mogelijkheid voor het aanvragen van een tweede advies bij de VCWI zoals bepaald in artikel 12;
- 3° de VCWI te informeren of en welk gevolg werd gegeven aan het tweede advies van de VCWI, binnen een redelijke termijn na kennisgeving van het tweede advies;
- 4° confidentialiteit af te dwingen van hun personeelsleden die in welke hoedanigheid dan ook betrokken zijn bij een dossier dat bij de VCWI in behandeling is.

Artikel 4. Elektronische communicatie

Elke schriftelijke communicatie gebeurt in principe via elektronische weg.

Hoofdstuk 2 – Samenstelling van de VCWI

Artikel 5. Samenstelling

§1. De VCWI is samengesteld uit:

- 1° drie leden uit de exacte en toegepaste wetenschappen;
- 2° drie leden uit de biomedische wetenschappen;
- 3° drie leden uit de humane en sociale wetenschappen;
- 4° een lid met juridische expertise en adviesbevoegdheid, zonder stemrecht;
- 5° een secretaris, zonder stemrecht.

§2. Onder de negen effectieve en stemgerechtigde leden uit de aangegeven wetenschapsgebieden wordt een voorzitter aangeduid. Indien de voorzitter niet beschikbaar is, treedt het oudste lid onder de overige effectieve leden op als plaatsvervanger.

Artikel 6. Aanstelling

De aanstelling van de leden, behalve de secretaris, en de aanduiding van de voorzitter gebeuren door het comité van toezicht, waarvan de structuur en werking bepaald wordt in artikels 22-24.

Artikel 7. Voorwaarden voor stemgerechtigde leden

§1. Alle leden zijn verbonden aan één van de decretaal erkende Vlaamse universiteiten. Geen twee leden behorend tot eenzelfde wetenschapsdomein mogen een aanstelling genieten aan eenzelfde instelling.

§2. De stemgerechtigde commissieleden bekleden minstens het ambt van hoogleraar of zijn minstens emeritus hoogleraar binnen de respectieve wetenschapsdomeinen.

Artikel 8. Termijn van de aanstelling

De stemgerechtigde commissieleden worden aangesteld voor vier jaar. Hun mandaat is hernieuwbaar, maar het lidmaatschap mag de ononderbroken termijn van tien jaar niet overschrijden.

Artikel 9. Onverenigbaarheden en beperkingen

§1. Personen die zetelen in een CWI van een instelling die de VCWI erkent, kunnen geen lid zijn van de VCWI.

§2. Per wetenschappelijk domein kan slechts één emeritus worden aangesteld.

Artikel 10. Secretariaat

De KVAB zorgt voor het secretariaat van deze commissie. De door de KVAB aangestelde secretaris woont de vergaderingen bij.

Hoofdstuk 3 – Bevoegdheid

Artikel 11. Algemene adviesbevoegdheid

De VCWI is bevoegd voor het adviseren over algemene kwesties in verband met wetenschappelijke integriteit, op eigen initiatief of op vraag van wetenschappelijke instellingen of de overheid.

Artikel 12. Een tweede advies

§1. De VCWI is eveneens bevoegd voor het op verzoek verlenen van een tweede advies in verband met vermeende inbreuken op wetenschappelijke integriteit, aan een instelling die de VCWI als adviserend orgaan erkent.

§2. Vermeende inbreuken op wetenschappelijke integriteit gepleegd door studenten op bachelor- of masterniveau, vallen buiten de bevoegdheid van de VCWI.

Artikel 13. Ontvankelijkheidsvoorwaarden

Een vraag om tweede advies over een vermeende inbreuk op wetenschappelijke integriteit is ontvankelijk wanneer:

- 1° een CWI van een instelling een klacht heeft ontvangen, een CWI-advies erover volgens de eigen regels is meegedeeld en een kopie hiervan bij de tweedeadviesaanvraag is gevoegd; en
- 2° de identiteit van de tweedeadviesvrager bekend is, en met name één van de volgende drie is: hetzij de instelling, hetzij de melder, hetzij de betrokkene; en
- 3° de vraag tot tweede advies de VCWI bereikt, ten laatste 30 kalenderdagen na ontvangst van het CWI-advies.

Artikel 14. Voorwerp van een advies

§1. De VCWI beoordeelt autonoom of een melding betrekking heeft op een kwestie van wetenschappelijke integriteit.

§2. VCWI-adviezen kunnen zowel over de grond van de zaak als over de gevolgde procedure gaan.

§3. Ingeval de VCWI van oordeel is dat een melding waarover een tweede advies gevraagd wordt ten gronde onderzocht dient te worden terwijl de CWI deze melding niet ten gronde heeft onderzocht, blijft het tweede advies als bedoeld in artikel 12 echter beperkt tot deze vaststelling en onderzoekt de VCWI de melding niet ten gronde.

§4. Een tweede advies als bedoeld in artikel 12 strekt zich niet uit tot de eigen procedurele keuzes van de instellingen die bepalen hoe vermeende inbreuken op wetenschappelijke integriteit behandeld worden op niveau van de instelling. Opmerkingen daarover kunnen slechts geformuleerd worden als een algemeen advies als bedoeld in artikel 11. Dit belet niet dat in een tweede advies kan worden vastgesteld dat de toepasselijke CWI-procedure volgens de VCWI niet correct werd gevolgd.

§5. Over individuele disciplinaire maatregelen spreekt de VCWI zich niet uit.

Hoofdstuk 4 – Tweedeadviesprocedure

Artikel 15. Indiening van een vraag tot tweede advies

§1. Vragen tot tweede advies over dossiers betreffende vermeende inbreuken op de wetenschappelijke integriteit worden ingediend bij de secretaris van de VCWI.

§2. Wanneer een tweedeadviesaanvraag binnenkomt bij de VCWI, bevestigt de secretaris de ontvangst aan de tweedeadviesaanvrager en deelt de secretaris de tweedeadviesaanvraag mee aan de betrokken CWI binnen de instelling.

Artikel 16. Beslissing om te behandelen

§1. Binnen de 60 kalenderdagen na ontvangst van een vraag tot advies, beslist de VCWI om het voorliggende dossier al dan niet te behandelen. Een beslissing om het dossier niet te behandelen wordt gemotiveerd. Daarbij kan verwezen worden naar ontvankelijkheidsvoorwaarden of specifieke redenen waarom het niet zinvol wordt geacht dat de VCWI ter zake een advies geeft (bijvoorbeeld verwaarloosbare relevantie of parallelle behandeling voor een rechtscollege).

§2. Een beslissing van de VCWI om een dossier te behandelen, wordt meegedeeld aan de instelling, de betrokken CWI, de melder en de betrokkene. Een beslissing van de VCWI om een dossier niet te behandelen, wordt meegedeeld aan de betrokken CWI en de tweedeadviesaanvrager, met name hetzij de instelling, hetzij de melder, hetzij de betrokkene (cfr. artikel 13, 2°).

Artikel 17. Behandeling door de VCWI

§1. Wanneer de VCWI beslist een dossier ten gronde te behandelen, nodigt zij de melder en betrokkene uit om gehoord te worden. Zij kunnen zich daarbij laten bijstaan door een derde.

§2. Wanneer de VCWI een dossier behandelt, geeft zij de CWI die het advies uitbracht de kans om een toelichting te geven en te reageren op de elementen van de tweedeadviesaanvraag.

§3. De VCWI kan te allen tijde bijkomende informatie opvragen en derden (onder meer getuigen en experts) raadplegen.

Artikel 18. Mededeling van de adviezen

§1. Binnen de 6 maanden na de dag van de eerste vergadering van de VCWI over het dossier dient ze haar advies te formuleren en mee te delen. In bijzondere gevallen kan deze termijn op gemotiveerde wijze worden verlengd met drie maanden.

§2. Een advies van de VCWI wordt ter kennisgeving meegedeeld aan de instelling, de betrokken CWI, de melder en de betrokkene.

§3. Zij behandelen dit document confidentieel. Dit belet niet dat de instelling of CWI het tweede advies wel, onder garantie van confidentialiteit, geheel of gedeeltelijk ter informatie kan overmaken aan een ter zake relevante instantie in het kader van haar remediëring of opvolging.

§4. Elke mededeling van de VCWI aan instelling, melder en betrokkene verloopt in opdracht van de voorzitter.

Artikel 19. Betrokkenheid van VCWI-leden

§1. Indien een lid een belangenconflict met betrekking tot een te behandelen agendapunt of dossier meent te hebben, geeft het dat voor de vergadering of bij het begin daarvan aan. Behalve indien wordt vastgesteld dat er geen belangenconflict bestaat, neemt het betrokken lid niet deel aan de beraadslagingen over dat punt of dossier, verlaat het betrokken lid tijdens de behandeling daarvan de vergadering en krijgt het geen inzage in de desbetreffende documenten.

§2. Elk lid dat deelneemt aan de besluitvorming over een advies door de VCWI, ondertekent in verband daarmee een onafhankelijkheidsverklaring.

§3. Indien de betrokkene, de melder of de instelling aanvoert dat er één of meerdere leden van de VCWI een belangenconflict hebben met betrekking tot de behandeling van het voorliggende dossier, en de VCWI dit belangenconflict verwerpt, gebeurt dit in een met redenen omklede afzonderlijke beslissing.

Artikel 20. Confidentialiteit bij de behandeling

§1. Elk lid van de VCWI is verplicht tot strikte confidentialiteit in verband met de behandelde dossiers. Daartoe ondertekent elk lid van de VCWI een geheimhoudingsverklaring.

§2. Experts en getuigen dienen zich tot confidentialiteit te verbinden voordat ze gehoord worden of voordat hen informatie uit het dossier wordt verstrekt.

Artikel 21. Sereniteit bij de behandeling

Van melder en betrokkene wordt een serene houding verwacht, waarin zij zich onthouden van publieke en/of provocerende uitingen. Wanneer de VCWI van oordeel is dat een serene beoordeling van het dossier niet langer mogelijk is, kan zij daaraan te allen tijde de gevolgen geven die zij gepast acht.

Hoofdstuk 5 – Comité van toezicht

Artikel 22. Bevoegdheid van het comité van toezicht

§1. Een comité houdt toezicht op de werkzaamheden van de VCWI. Dit toezicht houdt minimaal in dat aan de leden van het comité jaarlijks een verslag wordt voorgelegd over de werkzaamheden van de VCWI tijdens het voorgaande jaar, dat door de voorzitter van de VCWI op een jaarlijkse vergadering wordt toegelicht. Bijkomende informatie wordt gegeven indien minstens de helft van de leden van het comité daarom verzoekt.

De leden van het comité van toezicht kunnen de gegevens uit het jaarverslag communiceren binnen hun instelling en aan de VCWI aanbevelingen over haar werking verstrekken.

§2. De informatie aan het comité van toezicht heeft uitsluitend betrekking op de algemene werking van de VCWI, het aantal dossiers dat aan de VCWI is voorgelegd en globale geanonimiseerde data over de aard van de klachten, de manier waarop de dossiers door de commissie zijn behandeld en de strekking van de adviezen daarover. De identiteit van personen en instellingen waarop gegevens uit de dossiers betrekking hebben, wordt door de VCWI nooit aan de leden van het comité prijsgegeven.

Het comité van toezicht is niet bevoegd voor de inhoud van de individuele adviezen van de VCWI en heeft daarin geen inzage.

§3. Het comité van toezicht staat in

- 1° voor de aanstelling en vervanging van de leden en de aanduiding van de voorzitter van de VCWI volgens de bepalingen in artikels 5-9;
- 2° voor wijzigingen van het reglement en huishoudelijk reglement volgens artikels 26 en 25.

Artikel 23. Samenstelling van het comité van toezicht

§1. Het comité van toezicht is samengesteld uit een vertegenwoordiger van de volgende stichtende instellingen.

- 1° Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB)
- 2° Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB)
- 3° Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO)
- 4° KU Leuven
- 5° Universiteit Antwerpen
- 6° Universiteit Gent
- 7° Universiteit Hasselt
- 8° Vrije Universiteit Brussel

§3. Een lid van het comité van toezicht kan niet tegelijk lid van de VCWI zijn. Een lid van het comité van toezicht mag evenmin zetelen in een CWI aan een instelling die de VCWI erkent.

§4. Leden van het comité van toezicht worden aangesteld voor een termijn van vier jaar, die hernieuwbaar is.

Artikel 24. Werking van het comité van toezicht

§1. De vertegenwoordiger van de KVAB treedt ambtshalve op als voorzitter van het comité. De vertegenwoordiger van de KAGB is plaatsvervangend voorzitter. Als beide onbeschikbaar zijn, neemt het lid met de hoogste anciënniteit binnen het comité van toezicht de voorzittersrol waar.

§2. Voor de beslissingen van het comité van toezicht wordt steeds gestreefd naar consensus. Een wijziging van het reglement of huishoudelijk reglement van de VCWI kan pas doorgevoerd worden na het bereiken van een consensus. Voor andere aangelegenheden geldt bij ontstentenis van consensus een gewone meerderheid, waarbij de onthoudingen meetellen voor de bepaling van het totaal aantal stemmen. Voor een geldige beslissing is steeds minstens de aanwezigheid van twee derde van de leden vereist.

Hoofdstuk 6 – Slotbepalingen

Artikel 25. Huishoudelijk reglement

De werking van de VCWI kan verder bepaald worden door het huishoudelijk reglement, dat publiek beschikbaar is op de website van de VCWI. Wijzigingen aan het huishoudelijk reglement worden goedgekeurd door het comité van toezicht en gerapporteerd aan alle instellingen die de VCWI erkennen als adviserend orgaan.

Artikel 26. Wijziging van het VCWI-reglement

§1. Het reglement van de VCWI kan gewijzigd worden door het comité van toezicht.

§2. De voorstellen tot wijziging van het VCWI-reglement worden telkens ook meegedeeld aan de instellingen die de VCWI erkennen, zodat zij over het voorstel een advies kunnen uitbrengen.

§3. Een beraadslaging door het comité van toezicht over voorgestelde wijzigingen van het reglement van de VCWI wordt minstens een maand voor de vergadering aan de comitéleden gecommuniceerd.

§4. Gedurende de volledige procedure die volgt op een adviesaanvraag bij de VCWI is het reglement van toepassing zoals in voege op het moment dat deze adviesaanvraag de VCWI bereikt.

Artikel 27. Inwerkingtreding

Dit reglement trad in werking na beslissing van het comité van toezicht op 12 april 2019.